

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény a szerkesztőség nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Strausz Sándor könyvkereskedése. Ide küldendő az előfizetési díjak, nyilvterek és hirdetések.

Telefon szám 34.

MURAKÖZ

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Előfizetési árak:

Égész évre 8 kor.
Fél évre 4 kor.
Negyed évre 2 kor.
Egyes szám ára 20 fillér.

Hirdetések jutányosan számítottak.

NYILTTÉR PÖTTÖSRA 50 HILLÉR.

Feloldó szerkesztő:
ZRINYI KÁROLY.

Főszerkesztő:
MARGITAI JÓZSEF.

Kiadó és lapfuttató:
STRAUSZ SÁNDOR.

HALOTTAK NAPJÁN.

November elseje a kegyelet, az emlékezés napja. E napon kivándorolnak az élők a halottak birodalmába, hogy a kegyelet oltárán lerójják azt az adót, amellyel az élők a megholtaknak tartoznak, hogy a néma sírkertekben magukba szálljanak a lelkek. Még a legelhagyottabb temető is népesekké lesznek e napon, még a legszegényebb síron is díszíteni fog egy-egy virág, égni fog egy-egy mécs, amely hirdetni fogja a szeretetet, az érzelmei bensőségét.

Sajnos — évről-évre romlottabb lesz az emberiség erkölcsi érzülete. A létért való tülekedésben minden szépét, jót és nemeset lábbal tipornak már! A barátság és a szeretet legszentebb érzései már csak az ajkukon élnek. Minden idealizmus kiveszőben van. Az emberek báványként táncolják körül az aranyborjút, mert ettől remélnek mindent. Ez a felfogás metéljez meg mindent és szüli a boldogtalanságot, az elégedetlenséget. Mindezekhez járul még, hogy az emberek szívét mindinkább eltölti a sorvasztó nagyraagyás, a mérhetetlen hiúság. Fásultság ült rá a kedélyekre, a lelkekből eltűnt a kedvesség s a régi jókedv, vidámság már alig található. Bizony, szomorú jelenségek ezek, amik gondolkodásra készítik az emberiséget jövődől sorsáért aggódókat.

Akaratlaul is élénk tolu ilyenkor a lét problémája s tűnődni, tépelődni kezdünk azon, hogy miért is élünk, küzdünk és nyomorgunk ezen a földön. S ebből a tépelődésből csak a földöntuli létben való hiedelem és a föltámaszásba vetett reménykedés vigasztal meg. Ennek alaján azok az érzelmeik táplálnak, amelyek az emberiséget kiemelik a szürke hétköznapiságból és felemelik abba a magasabb légkörbe, ahol minden tiszta és nemes, ahol nemcsak a kölcsönös megértés, de jóleső emlékezés is megvan.

November elseje olyan nap, hogy még a legfásultabb lelkű embert is gondolkodásra, emlékezésre készíti. Hiszen kinek nem volna valakije ott kint a hideg temetőben, akiért nem dobogna a szíve hangosabban? E napon még a legközbömbösebb lelkeknel is szárnyra kél az emlékezés és a hálás kegyelet azok iránt, kik szívükkel valamikor nexusban voltak.

De ne engedjük át magunkat a szentimentalizmusnak. Reméljük a legjobbat. Bizunk minden nemes és jó diadalában. Vándoroljunk ki a temetőbe. Tegyük le az emlékezős, a hála koszorúját szereteteink sírhantjára. Ne tekintsük a halottak kultuszát évenként visszatérő pusztá szokásnak, hanem gyökerezésk az igazán lelkünk legbensőbb világában. Gyujtsuk meg az emlékezés mécsseit, s amíg a lángocskák ég felé törnek, gondoljunk arra, hogy ami egész földi pályafutásunk is csak olyan mulandó, mint a mécseske. A mulandóságnak ez a tudata

erősítsen meg bennünket a közügyek iránt való további munkálkodásra. Szereteteink sírjánál a kegyelet edze meg szívünket a jóságban és szeretetben! Ezekben az áhítatos órákban tegyünk szent fogadalmat, hogy mindenképen úgy igyekszünk élni és működni, hogy majd ha mi is ott kint fogunk nyugodni az anyaföldben, az útdók — elhaladva hantunk mellett — szeretettel és kegyelettel emlékezhessenek meg rólunk is, mint olyanokról, akik megtették kötelességüket hazájuk és embertársaik iránt.

Kulturünnep Muraközben.

Mult számunkban hirt adtuk arról a nagyarányú meleg fogadtatásról, melyben Muraköz lakossága Balás Béla dr.-t, a vármegye főispánját, a mult hét folyamán részesítette.

Beszámolásunk részben pótlásra, részben kiegészítésre szorult.

Ennek alaján megemlítjük, hogy Perlakon, a küldöttségek fogadtatása alkalmával, az iskolák és kisedővődök gondnoksága is tisztelt Zakk Lajos dr. gondnoksági elnökkel az élén; továbbá hogy Csáktornyan is volt fogadtatás a főispán érkezése alkalmával este 7 órakor a városházán, ahol Szalmay József járási főszolgabíró, Huszár Pál dr. szolgabíró, Kovácsics Ferenc dr. tb. főorvos, Jakócs Bertalan m. kir. járási állatorvos, Lipics István járási számvevő és Szirk Frigyes járási irnok társaságában a város tanácstermében a főispánt üdvözölte. Mielőtt felérkezett volna a főispán, a városháza lépcsőfeljáratánál Kristofics Károly városbíró és Dénes Béla közij. jegyző fogadták a magas vendéget a város nevében.

A perlaki fogadtatások során kiemelendők találjuk, hogy Ságváry Jenő dr. a perlaki járás főszolgabírája, a tisztelgés alkalmával üdvözölvén a főispánt, rámutatott Alsómuraköz közállapotaira. Vázolta a mindjebb szaporodó népességnél a földhiányt, mely nap számozomunkára készíti őket; a terjedő trachoma-betegséget s a nehézségeket, melyeket a magyarosítás körül a zágrábi egyházmegyéhez való tartozás okoz.

A főispán ugyanekkor magasán szárnyaló eszmegazdag válaszában valóságos programot adott a jövőre, melynek alapfogolata az volt: törhetetlen és fáradhatatlan együttműködés a köz s a haza javára.

Még megemlítjük, hogy a perlaki bankettnek különös érdekességet kölcsönzött az a körülmény, hogy azt vendégios nélkül, teljesen házilag rendezték és két perlaki uriaszony, dr. Szabó Zsigmondné és Verly Ernőné, rendezte és főzte az igazán kitünő ételsorból álló ebédet.

Utólagos referádánkat még a stridóvári fogadtatással egészítjük ki.

Stridóvárra október 24-én pont 9 órakor érkezett a főispán Szirmai Miksa kir.

tanfelügyelő, Hajós Ferenc dr. országgy. képviselő, Szalmay József főszolgabíró, Ashbas Sándor főispáni titkár kíséretében s egyenesen az állami iskolához hajtatott. Itt a gondnokság és tanfőnök nevében Danitz Sándor igazgató fogadta. Megtekintette a régi roskatag iskola épületet. Bement néhány tanterembe, hol nemcsak meghallgatta az oktatást, hanem maga is intézett számtalan kérdést a gyermekekkel. Megtekintette a növendékek ipari és női kézimunkáit. A legjobb magyar mintatervező gyermeknek 5 koronát ajándékozott és ösztönözte további munkára.

Bücsüt véve az iskolától, látogatást tett a község házában. Innét együttesen vonult az egész társaság az épülő új állami iskolához, hol Ziegler Béla építész mérnök kalauzolta a főispánt. Behatóan mutatott meg mindent. A legtöbb dologhoz maga is hozzá szólt a legnagyobb tájékozódottsággal. Megnyugtatta a gondnokságot és tanfőnököt, hogy a szükséges pótmunkák engedélyezésére minden lehetőleg megtesz. Majd az iskola előtt újból köszönetét fejezte ki a község nevében Belletz Ede körjegyző az új iskolához való fázadozásért, Ziegler Béla kir. mérnök s végül Danitz Sándor igazgató.

Innét a társaság a vashegyi áll. iskola megtekintésére indult, hol Terbócz István ny. m. tanácsos szeretetreméltó családjánál tartottak rövid pihenőt.

További útjában, ahogy megirtuk, Felsőmihályfalvát és Miksavárt, majd befejezősül Drávavásárhelyt látogatta meg, ahol mindenütt nagy néptömeg várta a főispánt.

Hiába fürdik a kánya . . .

Lajtman György (. . . van e ki e nevet nem ismeri) a »Zalai közlöny« okt. 27-iki számában a »Muraközben« és »Zala megyében« megjelent cikkemre válaszolt. Illetve nem válaszolt, hanem egyszerűen beismeri, hogy valóban Zágráb részére iskolás gyermekeket szállít; csupán a számokra nézve alkuszik, hogy kevesebbet csempészett oda, mint én azt megirtam. Tehát ezen állításomat nem cáfolta meg. Ugy tesz mint Dr. Tamás ügyvéd Urnak adott válaszában: . . . mosakodik.

A felmelegített káposzta az adminisztrátor ur szerint is jó étel. Hiszen én régen megirtam azt, hogy a jó magyar kenyér a horvát érzelmű magyar születésű atyfiaknak is jól esik. A bárány tonkánytól elhizik az 5 gánicához szokott potrohuk s ép azért, aki a magyar föld jóízű kenyereit eszi, az a kenyéradó gazdát ne marja meg érte.

Nem elég Önnek azt írni cikkében, hogy »érezem magamban, hogy magyar vagyok«; mutassa meg! Mondjon magyar miséket, illir énekek helyett vegye elő a régi jó muraközi énekkönyvet, ne tartson kosztos Zganec Vincét magánál. Ne engedje meg,

hogy kutyakorbáccsal verje a káplánja a magyarul beszélő fiukat stb.

Mi muraköziek, sajnos, mindig felmelegített cikkekkel szolgálhatunk a közönségnek, mert a Muraközben másról, mint izgatásról, iskoláról, tanítók, jegyzők megtámadásáról — írni nem lehet.

Maga a régi időről emlékezik meg, hogy már akkor is exportáltak Zágrábnak apácákat, gyermekeket s ezt én miért nem akadályoztam meg? Erre nézve azt mondtam, hogy régen sem, most sem kellett volna a bűnt elkövetni s így annak megakadályozására sem lett volna szükség!

Meglehet-e akadályozni azt, ha Ön a fiatal hajdonoknak túlvilági üdvöt sugárzó szemekkel előadja az apácák édeni életét a szentéletű barátok társaságában? Hogy tudnám én a lelki üdvösség melletti érveit megdönteni Tiszteletössédeknek! Ezért van az, hogy Önök oly akadálytalanul működhetnek, mert a mi jó népünket a Krisztus nevével nemcsak Zágrábra lehet elvinni, hanem akárhová is.

Miért nem próbáltam meg őket én magyar zárdákba vinni? Azért mert mezei munkaerőre minden polgárembernek szüksége van a gyermekeire s helyesebbnek tartom, ha kirugott apácakisasszonyok helyett (mert ilyenek is vannak) egyszerű parasztlányok maradnak; hisz ugyis napszám és cselédhiány van mindenütt.

Önnel is több jót tett volna jó édes atyja, ha a jelenlegi uri foglalkozás helyett jóra való paraszt embernek nevelte volna s így felmelegített cikkek helyett jó magyar kalendáriumokat olvashatna.

Válaszából látom, hogy önnek fáj, hogy én Héderváry gróftól »Károly Bátyámnak« is mondhatom (Soha sem mondtam) Én erről nem tehetek; a rokonságot nem magam válogattam össze, sőt még a rokoni protekciókat se kerestem soha Kedves Lajtman ur! Tisza gróf Urral azonban nem vagyok rokonságban, mert ha Őt »Pista Bátyámnak« szólíthatnám, dacára annak, hogy külön elveket vallunk, már régen megkértem volna, hogy az erős kezével üssön egyet Tiszteletössédek fejébujjára. De mondom Önnek, hogy nem helyeslem azt, hogy mindenkiből Urat neveljünk. Akinek szellemi tehetsége nem fér meg a szűk műhely, vagy kis kunyhó falai közt: az kirepül onnan ugys Munkácsy Mihályként.

Nem Tiszteletössé Ur, a zárdák kedvéért nem fogok protekciókat keresni. Azt kérdezi Ön, mit tettem a Hazámért? Hát Kedves Ur semmit, vagy nagyon keveset, mert még nem tudtam meghatni érte. De mégis! A katori volt horvát apácáknak felkötöttem az utilaput a talpukra s hála a Magyarok Istenének, ma már máshol csiripelik a horvát szót. Megteremtettem a községi iskolát, kenyérhez juttattam a tanúgy apostolait. A községi iskolát államivá tételtem s egy év alatt már 17000 korona építési költséget menteltem meg községemnek más további ezrek mellett, építeltem rakodó állomást s a mi fő »Károly Bátyám s Pista Bátyámék« révén magát eddig sikerült plébánossá ki nem nevezni. Ezzel tettem még legnagyobb szolgálatot Muraköznek s Hazámnak. Hogy mit tettem még, azt majd megmondják Önnek a nálam illetékesebb tényezők.

Menjünk tovább! Zganec barátja ellen irt szept. 14-iki cikket ön hazugságnak

deklarálja; mert ön ott volt Murasiklóson s a 21 aláíró között három eltagadta azt, hogy a közrelet cikket aláírták volna. Nem uram, ez másként történt. Maga a régi »ajtkukac természeténél fogva belemártotta az orrát a murasiklósi ügyekbe is. Megpróbálta a kolléga szennyesét mosogatni s elment minden lében-kálnakodni s a tanakni befolyásolni, mint a kanizsai törvényszéken tette, míg az Elnök Ur (Kenedy) illőbb viselkedésre nem intette. Ugye uram, hogy nem tud maga a bőrben maradni? Mi köze van egy idegen járás papjának dolgához? Ebből is látszik, hogy Ön Zágrábnak a kiküldöttje, tanuvallott, illir énekszerző, imakönyv gyáros (90 % nyereségre), a »Náše Novina« horvát lap katori ügynöke, írója, terjesztője. Ismeri ön e régi magyar dalt: »Hiába furdik a kánya, felér galamb nem lesz soha«? Mosakodhatik Administrátor Ur, magából magyar ember soha sem lesz. Bizony Isten látom a kínos erőlködését, hogy a pécsi esküdtbírótság elé a cikke révén fehérebb ábrával kerüljön de hiába! Minden kiváló embernek megvan születésétől fogva az arcjellege s ez a jelleg rá van írva az Ön arcára s ha ebből az Ön zágrábi kiválóságait le nem tudnák olvasni, akkor azt mondom, hogy a physiognomia ismerete hazugság! »Tetemre hív« kis hamis benőnként! Ebből a Irázisból csak azt látom, hogy a nagykanizsai piarista gymnaziumban mégis jól tanítanak s hogy önt megpróbálták hazafinnak nevelni (Áldja meg az Isten Öket mind a két kezével érte).

Lajtman ur ön merész ember, de csak legyen ott a tetemre hívásnál. Igen sok halott szendereg Muraköz ravatalán. A katori, murasiklósi, miksavári stb. bakók félig kivégezték ezt a szép szigetföldet. Ön csak Pilátus lehet, ki mosakodik; de a halottak feltámasztását mi próbáljuk meg. Tiltakozik, hogy Ön nincs agóniában!? Bár abban lenne, legalább sajnálnók magácskát, így nyugodtak leszünk, hogy az orvosszakértők nem adnak ki bolond bizonyítványt róla. Mert Ön öntudatosan cselekszik!

Ön válaszol, de nem cáfol, liheg a dühtől, de gyenge... méltatlanokodik, de nem pirul. Jól van Lajtman Ur, összeakasztottuk a tengelyt, egyikünké el fog törni, az bizonyos.

Még egyet kis laikus! A mi gyermekeink, mint Ön írja »Dalmáciában, Boszniában, Albániában betegeket ápolnak s gyermekeket oktatnak« s ön kérde, mi ebben a veszély? Az, hogy évente 10—20 gyereket illir nyelvre tanított az által. Ott naponta hall a gyermek arról, hogy Muraköz, az Horvátország, behozza a horvát illir ujságokat Muraközbe, azok befogadására talajt készít; módot nyújt a népnek ezen ujságokból a magyar lajt gyűlölni. Lajtman ur, ezt magyarul »nagy szláv birodalmi eszméknek hívják«!! (Bár »Pista Bátyám« is meghallaná az ön hazafias dolgait).

Végére értem mondani valómnak! Ön cikkében azzal bucsuzik, hogy »majd folytatom«. Mit, ha szabad kérdezem? az eddigi illirizálást? Akkor vigyázzon Lajtman ur, mert ha ön folytatja, ugy én majd befejezem. Térjen meg s ne színészkedjék, mert ha ez jól is áll magának, de nem passzol a rubájához!

Kotor, 1913. okt. 28

Hajdu Lajos.

K Ü L Ö N F E L É K .

November.

Irta: Szenteh Dezsőné.

Vágytal volt utján az életnek,
Hogy bús vágytalan lépegetek én,
Kakukfűves kicsi temetőből
Álomhímes emlék száll felém.

Álomhímes, édes; gyönyörű
és sajnó. Mosolythintő szent szomorúság.
Lányos szívem lágyan simogatja.
Hull rám halkan békés ködvirág...

Te vagy az Te: szomorú angyalom,
Melog napugsár bús ósz alkonyán.
Vasárnap a hétköznapok között.
Te vagy az Te: én édes Anyám.

— **Halottak napja.** Az idei naptár ritka különlegességet mutat az idén. Halottak napja nem ma, van hanem holnap, november 3-án lesz, vagyis a temetők ünnepe nem tegnapi, mindszentek napja estéjén tartatott meg, hanem ma este tartandó. Ez a változás azért állott elő, mert november elseje szombatra esett, halottak napja eltolódott, mivel a vasárnap, ami az egyház szertartásaiban mindig örömmünnep, nem tűri meg a gyász szertartását. A komor egyházi ünnepe tehát, mely halottak napján gyászba borítja a templomokat, az idén egy nappal később történik s így a halottak emlékéhez főződő temetői szertartás is egy nappal később folytatandó le.

— **Bizottsági választás.** A helybeli alsólokú iparos tanonciskola tanodai bizottságába a város képviselőtestülete Hirschmann Leót, Horvát Pált, Ivacsics Ignácot, Gráner Miksát, Prusatz Alajost és Rosenberger Rezsőt választotta meg.

— **Pótvásár.** Az október 30-ára engedélyezett csáktornyai országos Teréz-pótvásár szép idő mellett már reggel élénk ló- és szarvasmarha felhajtással kezdődött. A belvárosi árúvásár azonban dacára annak, hogy messze vidékről érkeztek az elárúsítók, részben a megelőző napon tartott élénk hetvásár, részben pedig a vásárló közönség pénztelensége következtében élénk forgalmat nem mutatott.

— **A város csatornázása.** Mint örömmel értesülünk, a belügyminiszteri műszaki osztályból Szlovák István kir. főmérnök újabbán Csáktornyan járt a város csatornázása ügyében. Az előmunkálatokat a műszaki osztály már megkezdte és azok a tél folyamán befejezést nyernek. Így remélhető, hogy a városnak a csatornázást illetőleg táplált régi óhajja a megvalósuláshoz közeledik.

— **Hivatalvizsgálat.** Árvay Lajos vármegyei alispán és dr. Zarka Zsigmond árvaszéki elnök f. hó 29-én Csáktornyan tartózkodtak, ahol az alispán a járási szolgabírói hivatal ügyvitelét és pénzkezelését, majd az árvaszéki elnök a városházán Csáktornya nagyközségi községi, továbbá a csáktornyaideki körjegyzőség irodájában a külfára gyámi ügyvitelét, a közigazgatási jegyző, község- és előjáróság jelenlétében megvizsgálta. Mindkét vizsgáló mindent rendben talál s megelégedettségét fejezte ki a látottak fölött.

— **Uj vármegyei hírlap.** Uj megyei hírlap indul meg Zalaegerszegben. November 5-én jelenik ott meg a Zala Ujság hetilap. Az új hetilap felelős szerkesztője Szentgyörgyi Ferenc, aki eddig a Pesti Napló és a Világnak belső munkatársa volt.

— **Jó testvérek.** A marionhalmi határban eszméletlenül találták a múlt hét elején Novák Károlyt, egy odaváló félkigyelmű legényt. Hosszas éleszlés után magához tért a szerencsétlen legény, aki azután bevallotta, hogy a szőlőből hazajövet, bátyja volt az, aki szeme közé ütött egy kulccsal, amitől eszméletét veszítette. A csendőrök a tettes Novák Jánost letartóztatták, aki azzal védekezik, hogy önvédelemből bántotta öccsét, aki bicskával lamáda meg.

— **Hamis eskü.** Pintács Károly helybeli sütő babot vásárolt Derk Balázstól, idevaló polgártól, akinek a bab árát megfizette. Utóbb azonban 20 K-t követelt Pintácstól Derk, mert ennyivel Pintács adósa maradt a vásárlásból kifolyólag neki s erre meg is esküdt. Pintács Károly azonban nem hagyta annyiban a dolgot és Derk Balázst a nagykanizsai törvényszéknél hamis esküért jelentette. A tárgyalás alkalmával beigazolást nyert, hogy Derk hamisan megesküdt, amiért őt a törvényszék két hónapi fogságra ítélte.

— **Telefonbekapcsolás.** A posta- és távirdelegatóságtól nyert értesülés szerint a Zalaapátiban berendezett törvényhatósági távbeszélő központ a belföldi helyközi telefon forgalomba bevonás mellett f. hó 21-én megnyílt, valamint a csáktornyai távbeszélő központot f. hó 20-án a pettani és pragerhoi távbeszélő csereforgalomba bevonták. Utóbbiaknál a beszélgetési díj 3 percnél 3 korona. Sürgős beszélgetésért ezen díjak háromszorosa, fizetett szolgálati értesítésért pedig 1 korona fizetendő.

— **Hirtelen halál.** Novinscsák Istváné margitlgyi lakos f. hó 28-án gyermekágyban elhunyt. Az asszony szülés közben halt meg, miáltal holt gyermekét eltávolították. A halál valódi okának a nagy vérvesztességet állapította meg a megejtett hivatalos boncolás.

— **Ostrom a miksavári iskola és tanítók ellen** cím alatt bír jelent meg a múlt számunkban a főispánnak ottani fogadtatása alkalmából. A beküldött hír szerint az ottani lakosság a főispán távozása után tüntetett a magyar iskola és tanítók ellen s a további kellemetlenségeket csak is a csendőrség gyors és erélyes fellépése akadályozta meg, amit azonban a nálunk járt érdekelt miksavári polgárok határozottan tagadnak s ennek még csak tiltáza ellen is élesen tiltakoznak. Mi a tiltakozásnak ezen a helyen kötelességszerűleg helyet adunk ugyan, de megjegyezzük, hogy a hírt megbízható kézből kapjuk s hogy az esemény lefolyását majd a vizsgálat fogja megállapítani, melyet a miksavári csendőrség jelentése alapján a nagykanizsai kir. törvényszék ügyésze máris megindított.

— **Leforrázott gyermek.** Fodor Vince zalaújvári lakos 20 hónapos gyermeke a konyhai tűzhely mellett játszott s játék közben a tűzhelyen álló forró tejes fazekat magára rántotta. A gyermeket 8 napon át, súlyos betegsége dacára, szülei nem gyógyították, míg végre a gyermek az elszívott nagy fájdalommal következtében, végkimerülésben meghalt. A vizsgálat a lelketlen szülők ellen folyamatba tételezt.

— **Allandó mozi.** A Heinrich-féle Rákóczi-utcai allandó moziban múlt vasárnap délután három szkecs előadás volt. Az utolsó kettő felemelt helyárral. Azért felemelt helyárral, mert a budapesti Apolló színházról 5 előadó volt itt, akik nemcsak

a Weisz Pista, a huszárszkecs-be illeszkedtek játékkal, hanem azonkívül kabarezsámokat is adtak elő. A szereplők Nádor Zsiga, Ötvös Zseni, Horváth Kálmán, Ihsás Gizi és Kovács Andor voltak. A koutroláló Horváth Kálmán volt. Konstatáljuk azonban, hogy a szkecsnek nem volt meg a kellő erkölcsi sikere. Horváth Kálmán jól konferált ugyan s játszott is (A vén bohémekkel meg határozott sikert aratott), Kovács András is kiváló előadó volt (a viszony, a szerelem, Ady-versek stb.), de a közpülk miatt sok volt a kifogás; maga a bohózat sem felelt meg a várakozásoknak. A szkecsnél finomabb előadásokat is produkált az allandó mozi.

— **Vizbe fuladt.** Bajzek Pálné drávavásárhelyi asszony munkája után látott s eközben 2 éves gyermekéről teljesen megfeledkezett. A felügyelet nélküli lévő gyermek egy darabig az udvaron játszadozott, majd az udvar végében lévő tókhöz került, amelyben azonban beleesett s bele is fuladt. A gondatlan anya ellen a vizsgálatot megindították.

— **A Zoltán-féle csukamájolaj** minőség, hatás és iz tekintetében felülmúlhatatlan. Nem tartalmaz gummit se gycerint, mint az emulsiók és ezért ezekkel ne tévesszük össze. Ha tejszerűt kínálunk ne fogadja el, mert a Zoltán-féle csukamájolaj aranyasága. Kapható Zoltán B. gyógyszerárban, Budapest, Szabadság-tér.

— **Köszönetnyilvánítás.** Az izr. nagy ünnepek alkalmával alantak voltak szívesek az izr. nőgyógyászoknál adakozni, melyért ezúton is hálás köszönetet fejez ki Wollák Rezsőné elnök.

Lóbi Rezső 25 K, Wollák Rezső, Scheffer Rezső 20—20 K, Benedikt Ede, Heilig József, Rosenbergs Rezső, Dr. Schwarz Lajos, Steinberger F., Weisz Sándor, Vajda Andor, Mozes Bernát, Hirschmann Leo, Neumann Samó, Dr. Wolf Béla, 10—10 K, Gold Ferencz, 6 K, Bayer Samu, Deutsch Jenő, Weisz Miksa, Wertheimer I. Muracsányi, Tauszig Oszkár, Hoffmann Lipót, Kreutz Lipót, 5—5 K, összesen 216 K.

— **Hangverseny.** November 6-án csüörtökön a varázdi színház nagytermében Balokovics Zolták a kor egyik legünnepeltebb fiatal hegedűvirtuosa önnálki hangversenyt tart, melyen Podolsky Leó hírneves orosz zongoraművész kíséri. Sefciknek, a világhírű mesternek kijelentése szerint Balokovics az ő legzenesebb tanítványa volt. Moszkvában, Szentpéterváron és Berlinben tartott hangversenyei mindig zsűfollan látogatottak voltak és Wienben nagy állami érmet nyert. A hangversenyen résztvenni szándékozók jegyét dr. Krajanszky jegyzi elő Varazsdon. Jegyek árai 2 koronától 6 koronáig.

— **Új megyebizottsági tagok.** Megyebizottsági tagok lettek: Drávavásárhelyen Szalombi József főszolgabíró, Marinovics Ferencz községi jegyző, Stridóváron: Heissenberger Ferencz uradalmi főerdész, Bottornyan: Dr. Wolf Béla orvos, Purics Lukács plébános, Ehrenreich Nándor plébános, Larnszak István körjegyző. Muraszardahelyen: Dr. Wollák Béla ügyvéd, Cziznek István tanító.

— **Sirius időjárás.** Sirius november hó 1-től kedvező szép enyhe napokat helyez kilátásba ill-ott esővel, sőt egyes helyekről zivataros esőt is fognak jelezni. November hó 8—10-ikén derűs napokra számíthatunk, amelyek elég szépek és kedvezőnek ígérkeznek. A földművelő emberek figyeljenek arra, hogy minden percel fel kell használni, hogy munkájukat bevégezhesék, mert e hónap is elég szeszélyes lesz; nagyobb esők,

éjjeli fagyok és hó, csapadék, illetve kisebb havazások várhatók.

— **A tüdővész ellen** államok és városok minden elképzelhető eszközt használnak, elővigyázati utasításokat tesznek és ezeket törvénybe iktatják. Mit segít az, hogyha a mellbetegek ezrei néma megadással átengedik ezen elkeseredett harcot az általánosságoknak. Éppen minden egyesnek kell beleszélni. Hisz van segítség! A Sirolin kórák, melyek már közel 20 év óta előkelő orvosoktól és tanároktól elrendeltettek, megbizonyítják ezt. Minden gyógyszerárban kapható Sirolin „Roche” de csak kizárólag Sirolin „Roche”-t kell kérni.

— **Az OMKE kerület Nagykanizsa munkája.** Nemrégiben jelentették, hogy az OMKE nagykanizsai kerületét ujászervezik. A szervezés nagyobb arányú munkája már megindult és közelmúltban a kerület be is bizonyította akcióképességét. Tudvalegleg Nagykanizsa városát a kolera miatt zár alá helyezték. A kerület vezetősége, támaszkodva a közegészségügyi bizottságok álláspontjára, ezen határozat hatálytalansítása érdekében többször táviratilag megkereste az OMKE központját. Az öntudatos fellépése a kereskedők eme érdekképviseletének meg is hozta a kívánt eredményt, amelyben a tervezett időnél korábban sikerült a zárlatot feloldatni Nagykanizsa kereskedőinek és a környéknek örömére. A zárlat feloldását a kerület táviratából értesült elsősorban a kanizsai kereskedő világ és szimpátiával emlékeznek meg az OMKE munkájáról. A kerület vezetősége nemrégiben adatokat gyűjtött a kerület gazdasági helyzetéről, melyet most küldötték el a központnak. Ezen jelentés részletesen, szakszerűen foglalkozik a kerület gazdasági helyzetével, amely bár megéri a gazdasági válságot, de súlyosabb kárt nem szenvedett. A jelentés felemlíti, hogy a pangó kereskedelmi viszonyokat nagyban javítaná jelenlegi nagy drágaságnak enyhítése, mert ezáltal emelkedne a fogyasztás és általa a kereskedelmi forgalom. A jelentés kivanatosnak tartaná, hogy az OMKE központja jelenlegi magas agrárvámok ellen nagyobb mozgalmat indítana.

— **Vörhenyjárvány.** Perlakon a vörheny betegség járványszerűleg fellépett. A betegség következtében az ottani állami iskolát s összes ovodákat, további intézkedésig hatóságilag bezárták.

— **A gőzgépezők és kazánfűtők** legközelebbi képesítő vizsgái Sopronban november hó 9. napján délelőtt 9 órakor a Sopron városi villanytelepen fognak megtartani. A kellően felszerelt vizsgálati kérvények a m. kir. ker. iparfelügyelőséghez küldendők Deák-tér 8.

— **Csak egy virágot!** Minél nehezebb gondokká teli napjaink vannak nekünk, annál erősebb szívvel gondolunk azokra, akik köztünk halálos kórral járkálva, a biztos halálnak néznek elébe, ha rajtuk irtalmas szívek nem segítenek. A szegénysorsu tüdőbetegekről beszélünk, akiknek gyászos csapattól eddig 4000 embert ápolt és gondozott ingyen a József királyi herceg Szanatorium Egyesület. Ez a jóra való egyesület minden esztendőben azzal a felhívással lép a közönség elé, hogy a szeretteiknek szánt koszorúból egy szál virágot adjanak az életükért esengő tüdőbetegeknek. Egy szál virág ára nem sok. De ha milliók adják, akkor már nagy összeg, akkor már ezekkel népesebb lesz a haza, akiket a halálos kórtól megmenthetünk. Kevesebb a könny, kevesebb a gyász. Azért mindenkéhez, akihez a Szanatorium Egyesület kéri szava eljut és azokhoz is, akikhez el nem jut, — azzal a kéressel vagyunk, kegyeskedjenek irtalmas szívük adományait eljuttatni az egyesületnek. (Budapest, Sütő utca 6.) Halottaink tudni fognak arról, ha egy szál virággal kevesebbet kötnék koszorúikba, s azokat az egy szál virágot felajánljuk a tüdőbetegek megmentésére.

Sve pošiljke, kaj se tiče zadržaja novinah, se imaju poslati na ime urednika vu Csáktornya

Izdateljstvo:
knjižara Strausz Sandora
kam se predplate i obznane pošiljaju.

MEDJIMURJE

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znanstveni i poučljivi list za puk
Izlazi svaki tjeden jedanokrat i to: svaku nedelju.

Predplatna ođna je:

Na celo leto 8 kor.
Na pol leta 4 kor.
Na četvert leta . . . 2 kor.
Pojedini broji koštaju 20 fill.

Obznane se poleg pogodbe i fa
rađunaju.

Odgovorni urednik:
ZRINYI KÁROLY.

Surađnik:
PATAKI VIKTOR.

Izađatelj i vlasnik
STRAUSZ SÁNDOR.

NA SESVETE.

Vnogi, koj se je denes leto znami raduval na ovim svetu, za koga nje mislil otec nē mati, za koga su deca nē mislila, daza leto dan nebudu ga pred sobom vidla, leži, počiva vekivečni pokoj pod zemljom, jerbo mila smrt stisnula mu je oči, koje su tak radostno gledala deticu, ota ili mater. Jedna jedina istina na svētu spol koje se nemore nišči vun sneti, bil on siromak, bogatus, kralj ili bogec.

Taj dan je odredjeni, da barem na leto jeduput se zmislimo na pokojne, da je na leto barem jeduput pohodimo tam, odkud ga nēga nazat povraćana. S tužnim srdcom, žalostnom dušom pohadjamo na ov dan naše milosrdne i pomolimo se k Bogu, da naj jim lekha bude zemljica vu kojoj počivaju, naj jim da Bog dušno zveličenje.

Vidim maier pred grobom, koja žuhko plače i toči suze za svoje najdragše dēte; vidim dēte kleuč pred materenim grobom, koje suznatami očima premisslava, zakaj je pred vremenom zgubilo mater, vidim starce i mlade, koji pokvapleno hodiju med krizi i iščeju one, kojim su se vu življenju tak raduvali, da barem jednu svēčicu vužgeju na grobu, tak raduvali, da vidiju drugi, da su se još nē spozabili od svojih koje su tak znenada sgubili iz ovoga svēta. Vidim sirotu, koja premoćna bila, da na pokojnoga grob jednu kiticu ili jednu svēčicu donese i tam zeme gde je bez reda vnogo jih i dene na grob vu kojim leži najdragši otec ili najdragša mati. Tak si misli vusebi, da to nemore grēh biti. Dajte joj mir, ako ju spazite, im ako bi premoćna bila, to nebi napravila.

Dobro dušno dēte, denes se pomoli za roditelje da jim Bog zdravje i skim dugše življenje podeli, da skim kasneše dojdeju vu hladan grob, kam itak dosta rano dojde svaki.

Nēje moći premisliti, kak žalostnim srdcom hodiju i tugujeju oni, koji nemoreju najti grob svojih milosrdnih ili kojim su pokojni dalko vu tuđji zemlji pokopani. Idu pred križno drēvo i tam zveršiju svoju pobožnost i tam prosiju i moliju Boga, da i njihovim pokojnim naj da vekivečni pokoj, da naj počivaju vu miru Božjem.

Iz orsačke hiže.

Orsački ablegati su 25-ga oktobra spraviše držali vu Budimpesti, na kojom je:

1.) Sándor János minister nutrašnjih poslov predložil zakonsku osnovu o novoj pristojbi občinskih notariuseh. Poljegov novom zakonu budu občinski notariusi 2000 korun plaću, stan ili stanarinu dobiti, a podnotariusi 1400 korun plaću i kvartir.

Ovo poboljšanje plače bude orsag nadomestil vu onih občinah, gde neimaju notariusi

toliko plače. Izvan toga bude se notariušom plača poboljšala vu svakom petom letu s 200 korunom, dok bude plača dostigla 3200 korunah, a podnotariušom vu svakom petu letu s 100 korunom, dok jim plača dostigne 2000 korunah. Novu plaču bi notariusi od 1914 g leta dobili. One občine, koje neimaju 20 procentov občinskih dometkov, budu same morale nadplaćati povekšanje plače svojih notariušov.

Orsački ablegati su s odobravanjem primili novu zakonsku osnovu s poboljšanju plače občinskih notariušov, koju su jednoj komisiiju vun dali, da vu tem poslu svoje mnenje pred orsačku hižu predloži, koja bude jošće vu novemburu mesecu svoju odluku izrekla.

2.) Sándor János minister nutrašnjih poslov nadalje predložil je zakonsku osnovu s tom, da se varmegjinski podžupan, varmegjinski sudci i drugi činovnici nebi vu ovom letu opet izabirali, pak bi se njim stališ na jedno leto podugšal.

Zrok tomu je to, ar vlada neče, da bi se varmegjinski činovnici i nadalje izabirali, nego hoče da bi jih vlada imenuvala. O tom bude vlada zakonsku osnovu još ovo leto pred orsačku hižu predložila.

Poljegov novom zakonu bude se mogel kakov goder varmegjinski činovnik prenesti iz jednoga kotara, ili iz jedne varmegije vu drugu, kaj se dovezda nije moglo pripetiti, ar koga su izebali vu varmegjinskom spravišču, on je vu onom kotaru, ili vu onoj varmegiji moral služiti, makar je bil, ali nije bil sposoban za on kotar, ili varmegiju. Vlada hoče, da ima juš k tomu, da more prenesti varmegjinske činovnike iz jednoga kotara i iz jedne varmegije vu drugu.

3.) Balogh Jenő minister sudbenih poslov predložil je pred orsačku hižu novu osnovu s novom tiserskom zakonu. Novi zakon hoče, da novine nebudu slobodno pisale od onih stvarih, koje bantuju orsačkoga reda, obću ćudorednost, poštenje familije, veru, cirkvu. Odgovor urednikah, izdateljov, suradnikah i piscov bude strožiji, kak je do vezda bil.

I ovu zakonsku osnovu su jednoj komisiiji dali, da svoje mnenje pred orsačku hižu predloži.

Orsački sabor je zaklučil, da bude se 30-ga oktobra opet sastal. M.

Neprijatelji.

Jako se ćudimo, kak more naše lēpo Medjimurje na svojim tēlu takve ljudi nositi, koji ga dan, na dan s bludnim jezikom psujeju. Zakaj takve neprijatelji živiju med našim narodom, koje mesto da mir i slogu nazvēščaju, velike neprilike, nemira i zlo vtemeniju med onimi, kojim su stareši i preddeci na stotine lēt vu najboljšoj slogi

i vu velikim prijateljstvu ziveli, kak redovita braća ziveli moraju.

Koj magjarsku povjest pozna, dobro zna, da ove zemlje deca naprimer zavremena Zrinyi Mikloša, po ćeli Europi glasovitnoga medjimurskoga kapitana, kad je turčin kakti neprijatelj vudril na Medjimurje, nēje pital jeden drugoga ali je magjar, ali je horvat; nēje pital nišči jeli je ov ali on rimo katolik, lutheran ili kalvin, na prvu rēč svaki, kak dober domorođec, pograbil je svoj meč i išel je krv prelēvat za ono mesto, koje mu je život dalo, koje mu je svagdašnji kruh davalo. Zakaj? Zato, jerbo je svaki znal, da samo kakti dobra braća svi skupa s jednom slogom moreju obraniti svoju domovinu.

Tak su nanas ostavili naši preddeci ovu prelēpu zemlju, koja je navēk pod Sveđota Štefan magjarskoga kralja korunu spadala. Velika dužnost je nam prama onim, koji su na stolne lēt zanas odvetke krv prelēvali, da ovu domovinu nigdar neostavimo, tak ju čisto i presvelo ostavimo našim odvetkom, kak smo ju mi dobili. Nećemo mi odnikoga nikaj, kaj je ljudsko, najbude njegovu, ali opet zahtēvamo, da kaj je naše, onomu svaki naj mir da. To je pravica.

Mir, ljubav i radost je nazvēščal anđel, kad je Zveličitelj naš na zemlju došel. Mir, ljubav i radost nazvēščamo i mi. Svaki zna, kaj znamenujeju ove tri kratke rēči. Znamenujeju, da svakoga bližnjega postujemo i radi imamo, da se ljubimo, kaj prava braća. Znamenujeju, da svaki onu kolibicu vu kojoj je na svēt došel, da on falatek zemlju, na kojoj ova kolibica stoji, da onu domovinu, vu kojoj ova zemljica leži, vu kojoj mu stareši, deca i vnogo braće ćeka na sudnji dan, da ju ljubi, brani, štva i nedopuščta, da mu ju što pogrdjava.

Pak itak, kaj vidimo? Dotepe se odnekud jeden neprijatelj i kak se tu nastani, prvo delo mu je, da med mirnim narodu nemir napravi; da med onim narodu, koj mēdsobom vu lēpi radosti živi, od kojega ziveti hoče, puntariju dēla namesto, da bi i on mir, ljubav i radost nazvēščal, kak od koga to njegva služba najbolje zahtēva.

Pripetilo se minući tjeden vu Mikšavaru, da naše Zalavarmegyje fōspan smed više škol i tamošnju je pohodil. Kad je fōispán iz škole zadovoljen odisel, spuntal se narod proti onim učiteljom, koji jim drobnu dēćicu na sve dobre vućiju magjarski školi. Narodu je to bilo nasreću, jerbo vnogi bi se bil na lēta rešta zahodil. Žandari su odmah na lice mesta se postavili i uzbućenoga naroda potišili i sirom rezirali.

Sad imamo dvoje pitanje. Prvo je to: Ali je vrēdno bilo tamošnjemu narodu na rēči jednoga proti svoji domovini to za grēšiti? Nēje bilo, Vezda teče iztraga u ovoj nesrećnoj stvari. Žandari su javili buna a

sud bude iskal punlara i one, koji su ove bune krivi bili.

Se bude skazalo, komu je to bilo za hasen, da se je ova sramota pripetila.

Obćini zaistino ne. Obćina se bude morala trsiti, da drugiput neprijatelje ne pošluhne.

Zakon proti potepuhom.

Vnogo je onih, koji su već vu najlepšoj dobi, kojim već jako sëriju lasi, ali morebiti nigdar su nê mislili, da za njihovoga življenja orsag presijeni bude zakona napraviti s vrho onih, koji delati nećuju. Prvešo vrême, doklam smo mi mlajši bili, on je bil vredneši i prveši, koj je više mogel napraviti, kak drugi. Za ono vrême samo on je nê delal, koj je nevoljen bil. Denes su celi šeregi, koji bi bez dela radi dobro živei. Najde se pak takvih nê samo po varaših, negi okolo nas po selah. Toliko je već takvih, da su ravno s bog nih jednoga izverstnoga zakona morali napraviti. Taj zakon je već potvrđeni

Žalosna svedoĉba je to za denesnoje vrême. Itak je zato dober i muder zakon to, da bez kaštige nêje moći Bogu dneve krasti.

Žalostno da se najdeju denes takvi, koji bi mogli delati i dosta dela bi dobili, ali ravno da se strašiju dela i da samo drugomu na sinjaku hoćeju živei, potêpleju se posvêtu, bežiju od dela, lenjariju se. No, takve poleg 1913. leta XXI zakona kaštigali budu. Kaštigali je budu, makar nikakvo zlo nebudu načinili, već samo sbog toga, zakaj se potêpleju; od osem danov, do dva meseca rešta dobiju. Ako pak je nekoji med dvemi lêtmi dvaput bil svrĉo toga kaštigani, tri mesecov lamnica ga čeka.

To je još nê sve. Zakon je tu nepostal, neg tak govori, za klaterenje od 15 danov, do šest mesecov rešta dobi potepuh:

Ako sebe i obitelja stêm nepoštenoga napravi;

Ako takve dokumente skažeju iz kojih je videti, da činac samo tak se more sderžavati, ako sgrêšnim delom se bavija.

Još niti to je nê dosta. Još strogovna kaštiga se odrêze. Osobito od 15 danov, do šest mesecov rešta i 500 korun strofa si zasluži skitalica.

Ako po krčmah, kavanah i po drugih očitovanih mestah prepovedane igraće tira, nećju neizkušanošt na svoj hasen ponuca, nećju slabu pamet previdi i ravno svrĉotoga vara ga.

Idemo gledat, samo tak svekšega, koga primeju žandari ili policaji poleg ovoga zakona?

One, koji bi morali težaĉku knjigu imati, pak bez nje hodiju od jednoga mesta, do drugoga, iz jedne obćine, do druge, pak nemoreju posvedoĉiti po kakvim poslu hodiju, tojest s bog česa se potêpleju.

One, koji bez svakoga imanja, duže vremena bez dela živiju.

One, koji po krčmah trošiju dneve spi-janštinom, ili pak pijani se po vulicah klata-riju.

One, koji bez svakoga dela imaju svag-dašnji kruh i taj kruh nedojde popravičnim putu k hiži.

One, koji decu presiliju na grêšni put.

One, koje nepoštena ženska sderžavlie.

One, koji statbine, zlažih ili pak stoga živiju, da vkradjeno blago kupuvleju.

One, koji se folišno kartaju ili pak nedo-pušeno igru igraju.

Ali, novi je zakon, denes još nêje moći znati, što sve pod ov. zakon spada i koga sve presudiju za skitanca i koga sve budu svrĉo toga kaštigali.

S jednom rêĉjom potepuh je svaki on, koj nema nikakov imêtek, presiljeni je delati, pak itak se oteže od dela, makar bi i dobro službu dobil; nadalje koj zaslužbu po krčmah reztepe i stêm obitelja našpot mece.

Denes samo zapreju takve, ali za kratko vrême napraviju takve rešte, gde lenjarci, potêpuhi zabavad na lêta budu morali delati.

Potrêbene je bil ov zakon. Svaki dobro dušen človek pomore siromaku, ako je vu sili i ako je vrêden, ali denesnoje vrême toliko mladih, zdravih i čvrstnih hodi pop-rošnji, ili pak živi bez svake brige drugim našinjaku, da više to nêje bilo moći pre-magati. Tak mislimo, da ov zakon vnoгих bude k pameti dotiral koji rajši budu za porišče molike prijeli, neg bi se po reštih kulturali.

Svakojaĉki glasoviti šteki.

Da su šteki zlejanoga željeza s brunca, zlejanoga ocela, s kovanoga željeza ili s druge kovine, kak je na primer ocel i ko-vano željezo skup zmêšano to je skorom pred svakim poznato. Ali da su i skože bili šteki napravljeni i nje su vu boju dobro zanucali i da su je sad nê zdavnja vu novim vremenu hasnuvali, zato itak svaki nemore znati.

Kak povjest kaže, prve štuke su vu četirinajsti stotini počeli hasnuvati. Prvi šteki su obćenite željezne cevi bile iz kojih su znekakvim prahom kugljje strêlali. Ove male cevi su za pravo kovane puškinske cevi bile, samo su malo duĉše, debelše bile i rinki su gori nakovani bili. Odzaja pak su prešrajfili gori jeden falat željezne ploče na kojoj je valjica bila. Povjest štuĉkov kaže, da vu Florenczu Taljanski zemlji su već 1326 ga znekakve kovine delali štuke iz kojih su kovane kugljje spuščali. Željezne cevi su na-vadno samo vu petnajsti stotini i to vu drugi polovici počeli delati. Vu šestnajsti stotini su već gorostavne štuke kovali, oso-bito su ovi šteki još nê se mogli sdenê-njiami šteki boriti.

Osobito novotu trideset lêtmi boj je do-nesel, koj je trajal od 1618 ga do 1648-ga leta Vu ovim boju je Gustáv Adolf švédski kralj je skože dal napraviti štuke, koje je vu boju dobro zanucal i s njimi glasovitne boje zadobil. Ove štuke, koji su iz kufer-natih cevih stali, jeden englez je znašel, koj je Gusztav Adolfa služil. Cevi su s vužami zapletene i skožom oblečene su bile. Ove zastrêlalf mašine su zato koristne bile, jerbo dva dni su je sgotovili i jako lahko su je sveposud sobom mogli voziti. Kvar je samo vunjih tuliko bili, da samo petdesetput su mogli iz jednoga strêliti.

Po trideset lêtmi boju već je nišči nê nuczal takve štuke do denesnjega vre-mena, kad su iz nenada pojavili se denes-njo vrême, kad su svakojaĉki brzometni šteki, mašinpúške i. t. d. vu Azsiji med pol divjim narodom, koj se starinskami strelicami i s nekojim kožnatim štuĉkom branil proti englezom, ravno nê vu jednakim boju, jerbo kak znamo, englez ima najglasovitneše oružje. Kak su tam došli do ovih štuĉkov, to nez-namo.

1904 leta englezi naravnali su se s Kinom vu neakakvim trgovaĉkim poslu, ali Tibet zvani orsag, koj pod Kinu spada, nêje štel ktomu prevoliti. Englezi, da presiliju nato Tibeta, jedno soldaĉku ekspediciju su poslali naje s oružjem pokaže tamošnjim mongolom englezku jakost.

Osobiti šteki skožemi su se tibetijanci vu boj pustili s englezi, skože su bili nap-ravljeni i svakojaĉkemi rinki i pantli okovani.

S jednostavnim oružjem tak su citali, da toliko kamenja su pod cêv metali, koli-ko jim je ravno bilo potrêbno, da su mogli strêlati. Razmi se, da stávkom opremom, nêsu mogli proti glasovitnim englezkim štuĉkom se braniti.

S vun ovih kožnatih štuĉkov vu Az-iji delali su i dervnate. Kinezeri nê tak jako zdavnja na tvrdjavice su dervene štuke nastavili, da stêm prevariju neprijatelja, ali s ovih štuĉkov su nigdar nê strêlali.

Na Malta otoku su vu pecine tuknje skopali i nje su nabili svakojaĉkim željezom. Ako se k otoku neprijatelj preblizaval, tuk-nje su vužgali i one su dalko vu morje hitale nêboj.

Mnucu stotinu vu Južni-Meriki našli su na grobju zemlene štuke, koji su vu še-najsti stotini na španjolsku mintu bili nap-ravljeni, ali s ovami su bračas nigdar nê strêlali.

Najvredneši šteki koje je što videl su jednoga indianerskoga hercega bili. Ovi su sčistoga zlata bili skovani. Svaki je ober dva milljun korun vrêden bil, ali takodjer nigdar su nê s njih strêlali, makar su odu-nutra ocelnato cêv imeli.

Velju i zleda su već bili šteki. Anna ruska carica (kraljuvala je od 1730-ga, do 1740-ga) četiri štuĉkov je dala iz leda nap-raviti iz kojih su šesput šesput strêlili na jedno vênĉanje i nê su se rezpočili.

Najzadnje se spomenamo još od tri amerikanskih štuĉkov, koji su kre morja nastavljeni. Ovi šest palacni šteki iz ocela su skovani, petnajst metrov su dugi, na kraj cevi pak 46 centimetrov široki.

Po jedinim 130 jezer kilogrammov vazeju. Kugla sama 1089 kilogram zmečavi ima. Za jedenput strêliti 292 kg. praha je potrêbno, koj je vu šest zakleĉov nasipani. Prah je bez dima. Pojedinin pol milljun korun koštaju. Jedna hit 4000 korun košta Petdesetpet kilometrov dalko nosiju, najvekša jakost na šest kilometrov imaju.

To je razvijanje štuĉkov od starinskoga, do denesnjega vremena. Kak su se razvili, samo jednu pêldu spisem. Kad su turćini po Magyarskim orsagu hodili, za ono vrême iz svakoga štuĉka na dan šesput su mogli strêliti, sad pak svako minutu šest, osemput. Velika razloga je to.

KAJ JE NOVOGA?

— Vilmos cesar vu Schönbrunnu.

Iz Potsdama pišeju, da Vilmoš nemški cesar iz petek jutro vu Konopist i odonud vu Schönbrunn je putoval, da pohodi kralja i Ferenc-Ferdinanda.

— Jubileum. Lêpa svečanost se ob-

deržavala vu Szentilona obćini ovoga meseca 21-ga. Živko Mihalj izepski plebanuš na ov dan je obslužaval dvajstipet lêtnicu, da je svećenik nastal. Srebernu mešu je vu do-maći kapelici služil; pomeši njegovi prij-a-telji, nekoji svećeniki, rodbina i poznanci gratulêrali su mešniku, zatem pak su se vu

njeg vi rodjeni hiži skup zišli i veselo se zabavljali do večera.

— **Volturno.** Jeden magyarski činovnik, koj je na Volturno ladji služil, ovak pověda nesreću:

— Tak se mogla katastrofa pripetiti, da su na ladji pozabili jednu kištu, vu koji e takva mašina bila, koja je na vure bila složena, kad se mora vužgati. Mašina je vu najodspodneši komori bila podležena, gde je sama takva roba, koja nišči nejde tak dugo gled, doktam nemoraju robu vun sklasi. Tam se je ogenj pripetil i tajno se rezširjaval od komore, do komore. Kad su ognja spazili, onda je već ladji nē bilo pomoći. Na ladji ne gasiju ognja s vodom, neg s parom. Stara potrla ladja na 550 jezer font sterlingov bila osigurjena, na puno više, kak je vrēdna bila.

Kad su nesreću spazili, velika zmešarija je nastala na ladji. Officiri, hacari i masokisti su mirni ostali i sve su vredo delali, kaj jim je Inch kapitan zapovedoval. Samo drugi službeniki, kak su naprimer kelneri, su se proti postavili. Oni su se najprede navali na čune, da skim predi doli dojdeju iz goreće ladje. Kad je kapitan videl, da ga nikak nečuju poslušnuti, zel je naprē revolvera i četir je doli strelil. Nato su se drugi prestrašili, zišli su vun iz čunov i poslušnuti su zapoved.

Na »Volturni« su sami siromaki putovali, jerbo ova ladja je najfaleše vozila vu Ameriku, ravno zato misliju, da je jedno družtvo od jala i od serditosti dalo ladju vužgati.

Na ladji ga vnogo magjarskih i horvatskih putnikov bilo, od kojih se vnogo potopilo. Kak su dovezda zračunali, sto i tri su našli smrt vu mrelim morju.

Koji su na »Cār« zvanoj ladji došli nazat vu Europu, tak povědaju, da su sve sgubili na ladji tak, da su skorom bez opravave došli. Vu Rotterdamu svaki je dobil jeden novi zmski kaput. Zatem su je naklali na »Campanello« ladju i opet su proti Ameriki odisli po morju, vu kojim su već jedenput skorom smrt našli.

— **II. Vilmoš i Ferenc József.** Iz Konopišta, gde je Vilmoš Ferenc Ferdinandov gost bil, na jeden kratek čas odisel vu Becs, da vu Schönbrunu pohodi Ferenc József kralja. S velikom paradom i zradostjom je čekal narod i kralj Vilmoša. Na pentzingi kolodvoru višej ezer ljudstva, jedna parađna kompanija i čeli red nadhercegov i hercegov su čekali, kad je odjedenaesti vuri došel kralj vu pruski generalski opravi. Stupil je pred parađnu kompaniju i par minut se spominal grof Rex sposlaničkom i grof Szögyény-Marich konzulom. Počasu je doletel brzovlak i banda je zagrila »Heil Dir im Siegeskranz« himnu pruskoga. Kralj je taki stupil k salonkućiji. Dva vladari dvaput su se kušnuli, radostno su se zrokuvali i dugo spominali. Nemški cesar, koj je s Tscharszky konzulom došel, pozdravil je hercege, spominal se s grof Szögyény-Marich našim berlinskim konzulom i počasu su se odpehali proti Schönbrunu. Na putu je jeden detič bejžal za kućijom i nekakvu pismo je hitil nuter. Policaj su ga odmah prijeli, ali kad su zazvedli, da vu pismi je pozdravil bit, pustih su ga. Vu Schönbrunu kad su svakojačke ceremonije minule, vladari zaprh su se vu jednu sobu i dugo su se m d-obom spominali. Vu ovim spomenjuju su sigurno svakojačke važne politične stvari došle naprē.

Na večer je veliki obed bil i obdeveti vuri je Vilmoš odputoval. Na automobilu je nazat vu Becs odisel, gde je na njegovu čas velika večerja bila. Po večerji nemški cesar dugo se spominal s grof Berchtold odsvunašpih poslov ministrom Ob jedni vuri po polnoći je nazat odputoval vu Berlin.

— **Drinapoljski orosan domaj.** Kak iz Konstantinopolja pišēju, Sükri paša Drinapolja vitezki branitelj i više visokih officirov, koji su vu bulgariji zarobljeni bili, došli su dimo vu Konstantinopolj. Bulgarci su već sdavnja mir napravili sturčini i sad jeden drugomu dimo pusti zarobljene soldate. S velikom paradom su čekali vu Konstantinopolju Sükri bašu i njegve officire. Na kolodvoru na jezero i jezero ljudstva se zišlo i onak su sprevajali glasovitoga oroslana, koj se predi nē predal, doklami mu je nē zaduži falaček kruha i sva municija zmenkala.

— **Našli su patriarke mrtvo tělo.** Septembra petoga je počil žalosten glas po čeli Magjarski zemlji, da Bogdanovics Lucian srbske vere prvi biskup — patriarka iz Gasteina, gde je letoval, zniknul je. Skorom su već dva mesec minuli i nikakov očivesten glas nēje došel odnjega. Sad, dnes tjeđen je došel glas, da su mrtvo tělo našli, tam gde su i predi iskali vu Aache zvanim potoku med raktjom. Bistri potok sad malo vode ima i ravno zato opet su počeli iskati Bogdanovics-ova rođbina i tamošnji žandari. V neđēju popoldan žandari i okolčni ribari našli su med vrbjim šibjom patriarke mrtvo tělo, poleg klamiterna, dvajstičest kilometar dalko od onoga mesta, gde je patriarka vu potok opal pod jednim mostom. Tělu je već tak preobraženo i naduto, da su kumaj spoznali. Tělu je već čistam golo bilo, voda je svu opravu doli splavila, samo na jedni nogi je šolec bil. Ribe su takodjer već načele tětü, koje je strahovitno tučeno, kak se po kamenjo sim, tam hitalo. Na tětü nē su našli nikakvo znamenje, da bi morebiti što patriarku vpičil ili strelil bil. Kak se nesreća pripetila, to morebiti nigdar se nebude zazvedilo. Jedni veliju, da se mu hitro pamet zmešala, drugi pak tak misliju, da znenada se je vu potok prekupicnul. Sad mrtvo tělo vu njegov glavni varas Karlovec spraviju i zvelikom svečanostjom tam ga ludo pokopali.

— **Nore gobe.** Poleg Tenke občine trideset težakov telefona slagalo. Težaki su navečer poleg šume se nastanili i tam su šeli ponoćiti. Nekoji zmed njih odisel je vu šumu i pun rubec bělih gobah nabral, koje su taki zesnažili i za večerju napravili. Svi trideset su se od ovih gobih najeli. Zakratko vrēme svi su veliki krč dobili i med strahovitnemi mukami su se hitali pozemlji. Gobe su giftane bile i odnjih su se otrovili. Do jutra su deset mrtvi bili. Doklam je pomoć došla još dva su vumrli. Druge su vu špital spravili, ali brščas niti ovi nebudu vu življenju ostali. Pelda, da nepoznatim gobam mir trebē dati.

— **Na smrt odsudjeni špion.** Iz Zagrebu telegrafiraju, da ovoga meseca 23-ga su na smrt odsudili Koop zvanoga rusko-štona Duže vremenom su nanjega pasku umali i kad se je polčija osvadočila, da je istinski špion odmah su ga zatvorili. Počekali par naš soldček, z koim tak govori, da vu taberskim tojest vu bojnim vremenom prijeli špion se mora skončati, ravno poleg toga, sad kad je tak bojno vrēme bilo, na gdje su ga odsudili.

— **Zatukla sem očuha.** Vu Nagy-köröšu je jedna dvanajst lēt stara pucka došla na policiju. Tamošni biztoš ju je lēpo gori prijel i taki popital snažno pucku, kaj je donesla. Pucka na pitanje je ovak odgovorila: Ruke jim kušvlem, očuha sem zaklala.

Na dalje je povědala, da očuh je pijan došel dimo i stel ju je presiliti. Pucka je odbejžala, očuh zaujom. Na dvoru se je popičil, opal je i taki tam zaspal. Kad je pucka spazila da očuh spi, zela je sekiru i tak dugo ga poglavi tukla, doklam je vumrl. Na dalje je povědala, da očuh je jenoga oca zaklal i potlam je navēk serdita bila nanjega. Poleg ove prijave i mater su zaprhli s puckom skupa.

— **Obesil se.** Janga Mihalj svinjski tergovec minući tork za kartal je dvē jezero korun. Kupleno blagu nēje mogel splatiti i od velike žalosti obesil se. Kad je žena to počula, skup je opala odmah je vumrla. Srčna uzma ju je zaklala. Osem drobnih decah se tuģuje za roditelje.

— **Opal je.** Trajan glasoviten zrakoplivec minući tjeđen vu Moskvi probal je po zraku lētati. Kad je na tri sto metrov visoku došel, mašina se mu je pokvarila, doli je opal i odmah vumrl.

Lilija.

I.

Ko u kroz noć samotno in zmučeno
Svoje glavo nagneš dol, da zaspis;
Uzdihe moje na perutih vetra
jeli čutiš?

Rečeš li sama sebi: »Gdē je sada
Žalostni putnik — misli li na me?
Jeli bi došel ko bi ga zazvala?

Slatko? Šmeje!»

I doklam si spustiš dol zlate lasi
Orva temna te zvadijo v san.
Čutiš li da v bledom — mesečnom sjaju
jesem — ja sam!

II.

I doklam ti zasanjaš slatki san,
Spustim se v žarkih mesečnih do tam.

Doklam ti sanjaš od me — srce velo,
Poljubim te narahlo gor na čelo.

Narahlo te na usta poljubim,
I temni tvoj obraz sav z razvševim.

Narahlo te za ružne ruke prime
I šapnem ti na uha svojo ime.

Na ovo se bi v srce zatopim.
Doklam se ne nasmešneš — tam stojim.

I kad se tvoje usnice nasmjio,
Na krilu ti spustim — bělo liho. MARTINEK

Nekaj za kratek čas.

Navučiteljica: Koje zube dobivamo na zadnje?

Učenica: »Folišne«.

Notariuš: Jeli vas ta debeloča nepači vu toj strašnoj vručini, dragi birovo?

Birov: Nepači me ni najmenje; ali da me vsaki bedak za to pota, to mi je nevu-godno, dragi gospon notariuš!

Gospon: Vi ste me na kvartir vzeli, a črez krov tjam vu hižu deždj curi. Jeli je to navēk tak?

Muž: Nije navēk tak, nego samo onda gda deždj dođe.

Gabona árak. — Ciena žitka.

intázsa	1 m.-cent.	kor.	fill.
Buzs	Pšenica	18.00	—
Rozs elsőrendű	Hrč	14.00	—
Árpa	Jčmen	13.00	—
Zab	Zob	14.00	—
Kukoricza	Kuruza suha	12.00	—
Fehér bab új	Grah beli	18.00	—
Sárga bab	» žuti	13.00	—
Vegyes bab	» změšan	12.50	—
Kendermag	Konopljeno seme	20.00	—
Lenmag	Len	20.00	—
Tökmag	Košice	21.00	—
Bükköny	Grahorka	15.00	—

Megbízható, kitűnő szerkezetű
kecskeméti
BORSAJTÓ

szállít a kecskeméti Vasipari termelők szövetkezte, mint az O. K. H. tagja gyárából. Az

IPARI ÉS HÁZIIPARI SZÜNETREZETEK BESZERZŐ ÉS ÉRTESÍTŐ KÖZPONTJA
Budapest, VIII., József-körút 36. sz.
Tessék árjegyzéket kérni.

Málnaszörp

(Himbersaft)

a legtisztább hegyi málnanedvből vendéglősök, cukrászok és gyógyszerészek részére 5 kilótól felfelé kapható

BAUER M.-nél
Zagreb, Petrinja-utca 83

Hirdetés.

Drávaszentiváni telkemet (8 hold) egészben vagy részletekben eladom.

Szabol Balázs Drávaszentiván, 1. házsz.

Obznana.

Vu Drávaszentivánu dobrovoljno hočem prodati svojega grunta i polog njega 8 mekot zemlje vu skupnim, ali pak na više falate.

Szabol Balázs, Drávaszentiván híznibroj 1.

Sirolin
"Roche"
arcszilag ajánlva a légzőszervek mindennemű megbetegedése ellen.
tüdőbetegségek,
gégehurut,
szamárhurut,
gyermekek görbélőkörja ellen.
Kapható minden gyógyszerárterben Egy üveg 2.00 korona.

Egy jó erkölcsű fiú

mészáros tanoncnak

azonnal felvétetik. :: Bővebbet a kiadóhivatalban.

3468/ik. 1913.

I. Arverési póthiromény.

A csáktornyai kir. járásbírósg mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy dr. Csák Károly zalavármegyei tiszti főügyész zalaegerszegi lakos által képviselt kir. kincstár végrehajtónak Lehkecz Lukács százköi lakos végrehajtást szenvedett elleni 128 K 28 f. tőke és jár. iránti végrehajtást ügyében az árverést az 1881. LX. t. cikk 144. és 146. §-ai alapján elrendelte, minek folytán végrehajtónak 72 K 74 f. hátralékos tőke, ennek 1912. évi február hó 13. napjától járó 5% kamatai 20 K 30 f. árverés kérelmi és még felmerülő költségekből álló követelés kielégítése végett a nagykanizsai kir. törvényszék és a csáktornyai kir. járásbírósg területéhez tartozó és a végrehajtást szenvedett néven álló százköi 23 sztkvben 91 hrzs. ingatlan $\frac{1}{24}$ -ed része 36 K becsáron, az u. o. 23 sztkvben 270 hrzs. ingatlan $\frac{1}{24}$ -ed része 79 K, az u. o. 23 sztkvben 256 hrzs. ingatlan $\frac{1}{24}$ -ed része 37 K, az u. o. 129 sztkvben 149 $\frac{1}{3}$ -öd része 220 K, az u. o. 11 sztkvben 128 hrzs. ingatlan $\frac{1}{3}$ -öd része 24 kor becsáron Százköi község házánál

1913. évi november hó 14. napján délelőtti 10 órakor

Árverési hirdetés.

Csehlaka község előljárársága ezennel közlésezi, hogy Zalavármegye árvaszékeének 37486/913 sz. véghatározata alapján kiskoru Matics Tamás és birtoktársai tulajdonát képező a csehlakai 658 sz. tjkvben 87 hrszám alatt felvett belsőség, ház és melléképítmények nyilvános árverés útján Csehlakán 1913. évi november hó 5-én d. u. 2 órakor a legtöbbet ígérőnek el fog adatni. Kikiáltási ár 5600 korona, bánatpénz 10%.

Közlebbi árverési feltételek a tükkeszentgyörgyi körjegyzői irodában megtekinthetők.

Kelt Csehlaka, 1913. évi október 26-án.

ILLIÁS JÁNOS
községbíró.

264 1—1

KISFALUDY GYULA
körjegyző.

dr. Csák Károly zalavármegyei tiszti főügyész zalaegerszegi lakos vagy helyettesének közbefoitté mellett megtartandó nyilvános bírói árverésen eladatni fog.

Kikiáltási ár a fentebb kitled becsár, melynek ketharmadánál alacsonyabb áron az ingatlan el nem adható.

Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10% át készpénzben vagy óvadékképes papírban a kiküldött kezéhez letenni.

A bíróság megjegyzi, hogy jelen árverés a százköi 23. 129. sz. tkvben (5845) tk. 304 sz. végzéssel özv. Lehkecz Mihály százköi lakos javára bekebelezett holtiglani házszónélvezeli szolgálmi jogot sem érinti.

Csáktornya, 1913. aug. 13. 763

3230/ik. 913. Árverési hirdetés.

A csáktornyai kir. járásbírósg közhírré teszi, hogy dr. Hidvégi Miksa csáktornyai ügyvéd által képviselt Mayer Testvérek csáktornyai kereskedő cég végrehajtónak Trojok György csáktornyai lakos végrehajtást szenvedett elleni 73 kor. 17 f. és jár. iránti végrehajtást ügyében az árverést az 1881 LX. t. cikk 146. és 144. §-ai alapján elrendelte, minek folytán végrehajtónak 73 K 17 f. tőke, ennek 1909. évi január hó 2-től járó 5% kamatai, 21 K 30 f. peri, 10 K 60 f. végrehajtás kérelmi, 12 kor. 30 f. árverés kérelmi és még felmerülő költségekből álló követelés kielégítése végett a nagykanizsai kir. törvényszék és a csáktornyai kir. járásbírósg területéhez tartozó a végrehajtást szenvedő tulajdonát képező a csáktornyai 846 sztkvben 163/b/1. hrzs. a felvett ingatlan felérésze 1600 kor becsárértékben dr. Hidvégi Miksa csáktornyai ügyvéd közbefoittével

1913. évi november hó 18-án d. e. 10 órákor

a telekkönyvi hatósághoz kitudott nyilvános árverésen eladatni fog.

Kikiáltási ár a fentebb kitled becsár melynek felénél alacsonyabb áron az ingatlan el nem adatik.

Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes papírban a kiküldött kezéhez letenni.

Csáktornya, 1913. július 29. 765

Wotan

Lámpa

A legjobb és a legtartósabb drótzálas lámpa. Huzott drótzással 75% árammegtakarítás.

Kapható villanyüzemelői üzletekben, villanyboltokban és a MAGYAR SIEMENS-SCHUCKERT-MŰVEK-nél, Budapest, VI., Teréz-körút 36. Gyár-csarnok 13.

njeg vi rodjeni hiži skup zišli i veselo se zabavljali do večera.

— **Volturno.** Jeden magyarski činovnik, koj je na Volturno ladji služil, ovak povéda nesreću:

— Tak se mogla katastrofa pripetiti, da su na ladji pozabili jednu kištu, vu koji e takva mašina bila, koja je na vure bila složena, kad se mora vužgati. Mašina je vu najodspodneši komori bila podležena, gde je sama takva roba, koja ništi nejde tak dugo gled, doktam nemoraju robu vun sklasi. Tam se je ogenj pripetil i tajno se rezširjaval od komore, do komore. Kad su ognja spazili, onda je već ladji né bilo pomoći. Na ladji ne gasiju ognja s vodom, neg s parom. Stara potrla ladja na 550 jezer font sterlingov bila osigurjena, na puno više, kak je vrédna bila.

Kad su nesreću spazili, velika zmešarija je nastala na ladji. Officiri, hacari i masokisti su mirni ostali i sve su vredno delali, kaj jim je Inch kapitan zapovedoval. Samo drugi službeniki, kak su naprimer kelneri, su se proti postavili. Oni su se najpređi navali na čune, da skim predi doli dojdeju iz goreće ladje. Kad je kapitan videl, da ga nikak nečuju poslušnuti, zel je napré revolvera i četir je doli strelil. Nato su se drugi prestrašili, zišli su vun iz čunov i poslušnuti su zapoved.

Na **«Volturni»** su sami siromaki putovali, jerbo ova ladja je najfaleše vozila vu Ameriku, ravno zato misliju, da je jedno družtvo od jala i od serditosti dalo ladju vužgati.

Na ladji ga vnogo magjarskih i horvatskih putnikov bilo, od kojih se vnogo potopilo. Kak su dovezda zračunali, sto i tri su našli smrt vu mrelim morju.

Koji su na **«Cár»** zvanoj ladji došli nazat vu Europu, tak povédaju, da su sve sgubili na ladji tak, da su skorom bez oprav došli. Vu Rotterdamu svaki je dobil jeden novi zmski kaput. Zatem su je naklali na **«Campanello»** ladju i opet su proti Ameriki ođišli po morju, vu kojim su već jedenput skorom smrt našli.

— **II. Vilmoš i Ferenc József.** Iz Konopišta, gde je Vilmoš Ferenc Ferdinandov gost bit, na jeden kratek čas ođišel vu Becs, da vu Schönbrunu pohodi Ferenc József kralja. S velikom paradom i zradostjom je čekal narod i kralj Vilmoš. Na pentzingi kolodvoru višej erzdjstva, jedna paradna kompanija i čeli red nadhercegov i hercegov su cekali, kad je odjedenašti vuri došel kralj vu pruski generalski opravi. Stupil je pred paradnu kompaniu i par minut se spominal grof Rex poslanikom i grof Szögyény-Marich konzulom. Počasu je doletel brzovlak i banda je zaigrala **«Heil Dir im Siegeskranz»** himnu pruskoga. Kralj je taki stupil k salonkúčiji. Dva vladari dvaput su se kušnuti, radostno su se zrokovali i dugo spominali. Nemski cesar, koj je s Tscharszky konzulom došel, pozdravil je hercega, spominal se s grof Szögyény-Marich našim berlinskim konzulom i počasu su se odpehtali proti Schönbrunu. Na putu je jeden detić bejšal za kučjom i nekakvu pismo je hitil nater. Polcap su ga odmah prijeli, ali kad su zavvedli, da vu pismi je pozdrav bit, pustili su ga. Vu Schönbrunu kad su svakojačke ceremonije minule, vladari zaprih su se vu jednu sobu i dugo su se m d-ob-m spominali. Vu ovim spomenjku su segurno svakojačke važne politične stvari doše napré.

Na večer je veliki obed bil i obdeveti vuri je Vilmoš odputoval. Na automobilu je nazat vu Becs ođišel, gde je na njegov čas velika večerja bila. Po večerji nemski cesar dugo se spominal s grof Berchtold odsvunašpjih poslov ministrom Ob jedni vuri po polnoči je nazat odputoval vu Berlin.

— **Drinapoljski oroslan domaj.** Kak iz Konstantinapolja pišuju, Sükri paša Drinapolja vitézki branitelj i više visokih officirov, koji su vu bulgariji zarobljeni bili, došli su dimo vu Konstantinopolj. Bulgarci su već sdavnja mir napravili sturčini i sad jeden drugomu dimo pustil zarobljene soldate. S velikom paradom su čekali vu Konstantinopolju Sükri bašu i njegve officire. Na kolodvoru na jezero i jezero ljudstva se zišlo i onak su sprejavali glasovitoga oroslana, koj se predi né predal, doklam mu je né zaduži falaček kruha i sva municija zmenkala.

— **Našli su patriarke mrtvo tělo.** Septembra petoga je počil žalosten glas po čeli Magjarski zemlji, da Bogdanovics Lucian srbske vere prvi biskup — patriarka iz Gasteina, gde je letuval, zniknul i sad vu već dva mesec minuli i nikakov očivesten glas néje došel odnjega. Sad, denes tjeđen je došel glas, da su mrtvo tělo našli, tam gde su i predi iskali vu Aache zvanim potoku med raktjom. Bistri potok sad malo vode ima i ravno zato opet su počeli iskati Bogdanovics-ova rodbina i tamošnji žandari. V nedeju popoldan žandari i okolčni ribari našli su med vrbjim šibjom patriarke mrtvo tělo, poleg klamiterna, dvajstiseš kilometer dalko od onoga mesta, gde je patriarka vu potok opal pod jednim mostom. Tělu je već tak preobraženo i naduto, da su komej spoznali. Tělo je već čistam golo bilo, voda je svu opravu doli splavila, samo na jedni nogi je šolec bil. Ribe su takodjer već načele tělu, koje je strahovitno tučeno, kak se po kamenjo sim, tam hitalo. Na těli né su našli nikakvo znamenje, da bi morebit što patriarku vpičil ili strelil bil. Kak se nesreća pripetila, to morebiti nigdar se nebude zavvedilo. Jedni veliju, da se mu hitro pamet zmešala, drugi pak tak misliju, da znenada se je vu potok prekupicnul. Sad mrtvo tělo vu njegov glavni varaš Karlovec spraviju i zvelikom svečanostjom tam ga budo pokopali.

— **Nore gobe.** Poleg Tenke občine trideset težakov telefona slagalo. Težaki su navečer poleg sume se nastanili i tam su štelj ponočiti. Nekoji zmed njih ođišel je vu šumu i pun rubec bělih gobah nabral, koje su taki zesnažili i za večerju napravili. Svi trideset su se od ovih gobih najeli. Zakratko vreme svi su veliki krč dobili i med strahovitnemi mukami su se hitali pozemlji. Gobe su giftane bile i odnjih su se otrovili. Do jutra su deset mrtvi bili. Doklam je pomoć došla još dva su vumrlj. Druge su vu špital spravili, ali brščas niti ovi nebudu vu zavlenju ostali. Pelda, da nepoznatim gobam mir trebe čati.

— **Na smrt odsudjeni špion.** Iz Zagreba telegrafiraju, da ovoga meseca 23-ga su vu smrt odsudili Koop zvanoga rusko-špiona. Duže vremena su nanjega pasku imali i kad se je polčita osvedočila, da je istinski špion odmah su ga zatvorili. Po-kehdni put naš soldatki, z kom tak govori, da vu taberskim topst vu bojnu vremenu prijeh špion se mora skončati, ravno poleg toge, sad kad je tak bopio vreme bilo, na golge su ga odvedli.

— **Zatukla sem očuha.** Vu Nagy-köröšu je jedna dvanajst lét stara pucka došla na policiju. Tamošni bzdtoš ju je lépo gori prijel i taki popital snažno pucku, kaj je donesla. Pucka na pitanje je ovak odgovorila: Ruke jim kušvlem, očuha sem zaklala.

Na dalje je povédala, da očuh je pijan došel dimo i štel ju je presiliti. Pucka je odebjžala, očuh zanjom. Na dvoru se je popičil, opal je i taki tam zaspal. Kad je pucka spazila da očuh spi, zela je sekiru i tak dugo ga poglavi tukla, doklam je vumrl. Na dalje je povédala, da očuh je jenoga ota zaklal i potlam je navék serdita bila nanjega. Poleg ove prijave i mater su zaprih s puckom skupa.

— **Obesil se.** Janga Mihalj svinjski tergovac minući tork za kartal je dvé jezero korun. Kupleno blagu néje mogel splatiti i od velike žalosti obesil se. Kad je žena to počula, skup je opala odmah je vumrla. Srčna uzma ju je zaklala. Osem drobnih decah se tuguje za roditelje.

— **Opal je.** Trajan glasoviten zrakoplivec minući tjeđen vu Moskvi probal je po zraku létati. Kad je na tri sto metrov visoku došel, mašina se mu je pokvarila, doli je opal i odmah vumrl.

Lilija.

I.

Ko u kroz noć samotno in zmučeno
Svoju glavo nagneš dol, da zaspis;
Uzdihe moje na perutih vetra
jeli čutiš?

Rečeš li sama sebi: »Gđe je sada
Žalostni putnik — misli li na me?
Jeli bi došel ko bi ga zavalja?

Slatko? Směje!«

I doklam si spustiš dol zlate lasi
Obrva temna te zvadijo v san.
Čutiš li da v bledom — mesečnom sjaju
jesem — ja sam!

II.

I doklam ti zasanjaš slatki san,
Spustim se v žarkih mesečnih do tam.

Doklam ti sanjaš od me — srce velo,
Poljubim te narašlo gor na čelo.

Narabio te na usta poljubim,
I temni tvoj obraz sav z razsvětím.

Narabio te za ružne ruke prime
I šapnem ti na uha svojo ime.

Na ovo se bi v srce zatopim.
Doklam se ne nasměhneš — tam stojim.

I kad se tvoje usnice nasmiju,
Na krilu ti spustim — bělo liho. MARTINEK

Nekaj za kratek čas.

Navučiteljica: Koje zube dobivemo na zadnje?

Učenica: »Folišne«.

Notariuš: Jeli vas ta debeloća nepaći vu toj strašnoj vručini, dragi birovo?

Birov: Nepaći me ni najmenje; ali da me vsaki bedak za to pita, to mi je nevu-godno, dragi gospon notariuš!

Gospon: Vi ste me na kvartir vzele, a črez krov tizam vu hižu deždj curi. Jeli je to navék tak?

Muž: Nije navék tak, nego samo onda gda deždj ide.

Gabona árak. — Clena žitka.

inmázsa	1 m.-cent.	kör. fill.
Buzs	Pšenica	18.00—
Rozs elsőrendű	Hrč	14.00—
Árpa	Ječmen	13.00—
Zab	Zob	14.00—
Kukoricza	Kuruza suha	12.00—
Fehér bab új	Grah beli	18.00—
Sárga bab	» žuti	13.00—
Vegyes bab	» zméšan	12.50—
Kendermag	Konopljeno seme	20.00—
Lenmag	Len	20.00—
Tökmag	Košice	21.00—
Bükköny	Grahorka	15.00—

Sirolin
"Roche"

*orvosiilag ajánlva a légzőszervek
mindennemű megbetegedése ellen.*

**tüdőbetegségek,
gégehurut,
szamárhurut,
gyermekek görvetykója ellen.**

*Kapható minden gyógyszerárban
Egy üvege 400 korona.*

Egy jó erkölcsű fiú
mészáros tanoncnak
azonnal felvétetik. :: Bővebbet a
kiadóhivatalban.

3468/lk. 1913.

I. Arverési póthíradetmény.

A csáktornyai kir. járásbírószék mint tkvi hatóság közlirre teszi, hogy dr. Csák Károly zalavármegyei tiszti főügyész zalaegerszegi lakos által képviselt kir. kincstár végrehajtónak Lehkecz Lukács százköi lakos végrehajtást szenvedett elleni 128 K 28 f. tőke és jár. iránti végrehajtási ügyében az árverést az 1881. LX. l. cikk 144. és 146. §-ai alapján elrendelte, minek folytán végrehajtónak 72 K 74 f. hátralékos tőke, ennek 1912. évi február hó 13. napjától járó 5% kamatai 20 K 30 f. árverés kérelmi és még felmerülő költségekkel álló követelés kielégítése végett a nagykanizsai kir. törvényszék és a csáktornyai kir. járásbírószék területéhez tartozó és a végrehajtást szenvedett néven álló százköi 23 sztkvben 91 hrz-z. ingatlan $\frac{1}{24}$ -ed része 36 K becsáron, az u. o. 23 sztkvben 270 hrz-z. ingatlan $\frac{1}{24}$ -ed része 79 K, az u. o. 23 sztkvben 256 hrz-z. ingatlan $\frac{1}{24}$ -ed része 37 K, az u. o. 129 sztkvben 149 $\frac{1}{24}$ -öd része 220 K, az u. o. 11 sztkvben 128 hrz-z. ingatlan $\frac{1}{24}$ -öd része 24 kor. becsáron Százköi község házánál

1913. évi november hó 14. napján délelőtti 10 órakor

dr. Csák Károly zalavármegyei tiszti főügyész zalaegerszegi lakos vagy helyettesének közbejöttje mellett megtartandó nyilvános bírói árverésen eladni fog.

Kikiáltási ár a fentebb kített becsár, melynek ketharmadánál alacsonyabb áron az ingatlan el nem adható.

Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10% át készpénzben vagy óvadékképes papírban a kiküldött kezéhez letenni.

A bíróság megjegyzi, hogy jelen árverés a százköi 23. 129. sz. tkvben (5845) tk. 304 sz. végzéssel özv. Lehkecz Mihály százköi lakos javára bekebelezett holtiglani haszonélvezeli szolgálmi jogot sem érinti.

Csáktornya, 1913. aug. 13. 768

3230/lk. 913. Arverési híradetmény.

A csáktornyai kir. járásbírószék közlirre teszi, hogy dr. Hidvégi Miksa csáktornyai ügyvéd által képviselt Mayer Testvérek csáktornyai kereskedő cég végrehajtónak Trojak György csáktornyai lakos végrehajtást szenvedett elleni 73 kor. 17 f. és jár. iránti végrehajtási ügyében az árverést az 1881. LX. l. cikk 146. és 144. §-ai alapján elrendelte, minek folytán végrehajtónak 73 K 17 f. tőke, ennek 1909. évi január hó 2-től járó 5% kamatai, 21 K 30 f. peri, 10 K 60 f. végrehajtás kérelmi, 12 kor. 30 f. árverés kérelmi és még felmerülő költségekkel álló követelés kielégítése végett a nagykanizsai kir. törvényszék és a csáktornyai kir. járásbírószék területéhez tartozó a végrehajtást szenvedő tulajdonát képező a csáktornyai 846 sztkvben 163/b/1. hrsz. a. felvett ingatlan felerésze 1600 kor. becsértékben dr. Hidvégi Miksa csáktornyai ügyvéd közbejöttjével

1913. évi november hó 18-án d. e. 10 órájkor

a telekkönyvi hatósághoz kitűzött nyilvános árverésen eladni fog.

Kikiáltási ár a fentebb kített becsár, melynek felénél alacsonyabb áron az ingatlan el nem adatik.

Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes papírban a kiküldött kezéhez letenni.

Csáktornya, 1913. július 29. 765

Megbízható, kitünő szerkezetű
kecskeméti
BORSAJTÓ

szállít a kecskeméti Vasipari termelők szövetségére, mint az O. K. H. tagja gyárából, Az

IPARI ÉS HÁZIIPARI SZÜVETREZETEK BESZERZŐ ÉS ÉRTESÍTŐ KÖZPONTJA
Budapest, VIII., József-körút 36. sz.
Tessék árjegyzéket kérni.

Málnaszörp
(Himbersaft)

a legtisztább hegyi málnanedvből vendéglősök, cukrászok és gyógyszerészek részére 5 kilótól felfelé kapható

BAUER M.-nél
Zagreb, Petrinja-utca 83

Híradetés.

Drávaszentiváni telkemet (8 hold) egészben vagy részletekben eladom.

Szabol Balázs Drávaszentiván, 1. házsz.

Obznana.

Vu Drávaszentivánu dobvoljno hočem prodati svojega grunta i poleg njega 8 mekot zemlje vu skupnim, ali pak na više falate.

Szabol Balázs, Drávaszentiván híznibroj 1.

Árverési híradetmény.

Csehlaka község előljárársága ezennel közlést teszi, hogy Zalavármegye árvászekének 37486/913 sz. véghatározata alapján kiskoru Matics Tamás és birtoktársai tulajdonát képező a csehlakai 658 sz. tkvben 87 hrszám alatt felvett belsőség, ház és mellékhelyiségek nyilvános árverés útján Csehlakán 1913. évi november hó 5-én d. u. 2 órakor a legtöbbet ígérőnek el fog adatni. Kikiáltási ár 5600 korona, bánatpénz 10%.

Közlebbi árverési feltételek a tükkeszentgyörgyi körjegyzői irodában megtekinthetők.

Kelt Csehlaka, 1913. évi október 26-án.

ILLIÁS JÁNOS
községbíró.

264 1—1

KISFALUDY GYULA
körjegyző.

Wotan **Lámpa**

A legjobb és a legtartósabb drótzálas lámpa. •
Huzott drótzással 75% árammegtakarítás.

Kapható villanyüzemektől és boltokban, villanyboltokban és a
MAGYAR SIEMENS-SCHUCKERT-MŰVEK-nél, Budapest, VI., Teréz-körút 86. Gyár-cím: 13.

Kiadó lakás.

Árpád-u. 3. sz. ház I. emeletén

egy három szoba, konyha
stb. mellékhelyiségek-
ből álló lakás

kiadó

UGYANOTT FÖLDSZINT
IRODAHELYISÉGNEK AL-
KALMAS 2 SZOBA KIADÓ.

Bővebbet a munk. kiadóhivatalában.

A Budapesti Hasztalos Ipartestület védnöksége alatt álló BUTORCSARNOK

710 2-10

szövetkezet

mint az Orsz. Közp. Hitelszövetkezet tagja, Budapest, VII. József-
körút 28. (Békkocsis-utca sarkán), Budapest, VIII. Üllői-ut 18. állandó

lakásberendezési kiállítása

nyitva reggel nyolc órától este nyolc óráig. ::: Beléptidj nincsen.

Vásárhírdetés.

Vidovec községben, (Stanice mellett
Varasd—Goluboveci vonalon) minden
kedden **uj sertésvásár** tartatik.

Az őszi idő beálltával különböző
sertés anyag adatik el.

A kereskedő és fogyasztóközönség-
nek tudtul adatik, hogy a Varasd fe-
lől jövő vonat reggel 9 órakor a vá-
sártér mellett áll meg.

Községi előljáróság.

Vidovec, varasdi környék 1913. 28./X.

ANTUN LUKA
jegyző és pénztárnok.

Oglas sajma.

Na novo uredjenom sajmištu po-
kraj **Stanice u Vidovcu** na željez-
ničkoj pruzi **Varaždin—Golubovac** ob-
državaju se **svakoga utorka svinjski**
sajmovi.

Kako je sada nastupilo jesensko
doba, imade na sajmu dovoljno svinja
svake vrsti na prodaju.

Što se ovime konzumentom i tr-
govcom do znanja stavlja time, da vlak
koj dolazi iz **Varaždina**, stane kod saj-
mišta u 9 satih prije podne.

Poglavarstvo uprave občine

U Vidovcu kr. **Varaždina** 28 listop. 1913.

ANTUN LUKA
načelnik i bilježnik.

Hepp Ede, pekar Csáktornya

Rákóczi-utca hízo broj 18. poleg Kraljevskoga suda.

Ima takaj trgovinu
od najbolje vrsti

v a p n a .

Koji treba za
zidanje, može ga
dobiti u svako doba
doma pri njemu uz naj-
falešu cieniu. Koji treba cielei
vagon dobi vapno čisto
fal. Tržim takaj razičie-
pana suha bukova
drva na vagu.

668 55-*

Kiadó lakás.

Csáktornyan a Salon-féle házban
(Kossuth Lajos-utca) egy három
szoba, konyha stb. mellékhelyi-
ségekéből álló lakás kiadandó.

Bővebbet ugyanott.

706 2-2

ÜRES PETROLEUM HORDÓKAT

vesz bármely magyarországi állo-
másról Ed. Suppanz nagykeres-
kedése **Pristova** (Steiermark) 706 2-3

A csáktornyai uradalom tulajdonát képező volt

szentilonai korcsmaépületek

toló év november hó 22-én délelőtt 9 órakor a gazdasági
nagy irodában, nyilvános szóbeli árverésen 1914. január elsejétől
számított három egymást követő évre

bérbe adatnak.

760 1-3

Uradalmi tisztség.

Egyenruhák

tisztek, katonai hivatalos kök önkéntesek,
vasuti- és postatisztek, tűzoltók, erdő-
tiszték, pénzügyőrök és mindenrendű
egyenruhát viselő testületek részére a
legjobb és legegyszerűbb kiállításban.

A magas kormánytól több ezer katonai
fegyvert vettünk át, ennél fogva ezen kitűnő fegyvereket rendkívül előnyös árban szállíthatjuk és pedig:

1 db teljesen jó Kropatschek csapdorségi fegyver 20 K, 1 db szebb fegyver 25 K, 1 db ideális szép fegyver 30 K, 1 db Kropat-
schek ezurony 1 K, 1 db fegyverszaj 1 K, 1 db fegyverszaj szélesebb és jobb 2 K, 1 db derékszaj táskával 3 K, 1 db töltény-
táska 3 K, 1 db élesztőtény 10 f, 1 db vaktöltény 10 f, 1 db csavarhúzó nyéllel 20 f, 1 db töröltvas fegyvertisztítóhoz 20 f.

TILLER Pompás polgári ruhák

MÓR ÉS TÁRSA

csász. és királyi udvari szállítók

Budapest, IV. ker., Váci-utca 35

a legdivatosabb angol szövetekből, kifűnő
szabások által a legnagyobb árban elké-
szítve, a jelenlegi nehéz pénzügyviszonyokhoz
arányitva olcsó árak mellett, Korhű
DISZMAGYAR RUHÁK, legszebb libériák.